

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/23/2019
Identifikačné číslo spisu: 2018200082
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2018200082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): Mgr. RNDr. W. I., PhD., bytom B. K. XXX, B. K., proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Vajanského 2, Trnava, za účasti ďalšieho účastníka: prof. doc. JUDr. A. Š., PhD., rektor Trnavskej univerzity v Trnave, so sídlom Hornopotočná 23, Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo OU-TT-OOP4-2018/002454-01 z 5. januára 2018, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/31/2018-129 z 30. novembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 20S/31/2018-129 z 30. novembra 2018 podľa § 98 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku odmietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo OU-TT-OOP4-2018/002454-01 z 5. januára 2018, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy č. OU-TT-OVVS2-2017/009842, Pr. č. 256/2017 zo dňa 15.05.2017, ktorý podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) zastavil konanie vo veci priestupku na úseku práva na prístup k informáciám (§ 42a ods. 1 zákona o priestupkoch), ktorého sa mal dopustiť prof. doc. JUDr. A. Š., PhD., rektor Trnavskej univerzity v Trnave tým, že ako zástupca Trnavskej univerzity v Trnave v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov nemal sprístupniť informácie požadované žalobkyňou na základe žiadosti z 30. decembra 2016, týkajúce sa sprístupnenia výšky mesačného platu a ďalších finančných náležitostí (odmeny) priznaných prodekanom, tajomníkovi a vedúcim katedier Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave za výkon funkcie v rokoch 2013, 2014, 2015 a 2016. Správny orgán konanie zastavil z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom.

2. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd s poukazom na § 170 písm. a) Správneho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Slovenskej pošte, a.s., ako prevádzkovateľovi systému eKolok, uložil vrátiť žalobkyni krátený súdny poplatok v sume 343,30 eura.

3. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že žalobkyňa nespĺňa podmienku aktívnej procesnej legitímácie podľa § 178 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, v zmysle ktorého žalobcom môže byť iba fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Správny súd preto žalobu žalobkyne podľa § 98 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku odmietol z dôvodu, že žaloba bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

4. Krajský súd uviedol, že pre aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania, ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania napadnutým rozhodnutím, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Správne súdnictvo nie je založené na verejnej žalobe (actio popularis), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potenciálne možné.

5. Okruh osôb, ktoré môžu vystupovať na strane žalobcu upravuje § 178 Správneho súdneho poriadku, z ktorého vyplýva obmedzenie procesnej legitímácie len na tie fyzické a právnické osoby, ktoré boli účastníkmi administratívneho konania a ktoré o sebe tvrdia, že ako účastníci administratívneho konania boli rozhodnutím orgánu verejnej správy ukrátené na svojich právach alebo právom chránených záujmoch, t. j. že im takýmto rozhodnutím bola spôsobená ujma. Samotné tvrdenie žalobcu o tom, že bol ukrátený na svojich právach alebo právom chránených záujmoch však nepostačuje. S takýmto tvrdením musí korešpondovať jeho subjektívne oprávnenie, ktoré vychádza z konkrétneho právneho predpisu. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany cudzích práv alebo ak žiada ochranu svojho práva, aj keď v skutočnosti o jeho právo nejde, žaloba je podaná neoprávnenou osobou. Keďže žiaden iný subjekt nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby v prospech inej osoby, nemôže byť aktívne legitimovaný na podanie žaloby ani v jej neprospech.

6. V predmetnej právnej veci žalovaný žalobu napadnutým rozhodnutím rozhodoval ako odvolací orgán o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy. Podaná žaloba je správnu žalobou vo veciach správneho trestania. V rámci správneho trestania sa možno stretnúť s viacerými účastníkmi administratívneho konania stojacimi „proti sebe“ ako navrhovateľom trestania a osobou, ktorá má byť potrestaná. Návrh na potrestanie môže mať pritom charakter realizácie verejnomocenského oprávnenia, kontrolnej činnosti v rámci záujmovej samosprávy alebo súkromnoprávnej ochrany. Pre všetkých týchto navrhovateľov ako účastníkov administratívneho konania však platí, že potrestaním alebo nepotrestaním osoby, voči ktorej ich návrh smeroval, nemôžu byť priamo dotknutí na svojich subjektívnych právach.

7. Krajský súd uzavrel, že žalobkyňa bola ako navrhovateľka účastníkom priestupkového konania v zmysle ustanovenia § 72 písm. d) v spojení s ustanovením § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch. V priestupkovom konaní sa však rozhodovalo o obvinení z priestupku a uložení sankcie prof. doc. JUDr. A. Š., PhD., rektorovi Trnavskej univerzity v Trnave a rozhodnutím o zastavení konania nebola žalobkyňa ukrátená na právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami nezasahuje do právnej sféry žalobkyne a nespôsobuje ani zmenu jej právneho postavenia. Navrhovateľ, ktorý je účastníkom priestupkového konania na úseku práva na prístup k informáciám, nie je osobou oprávnenou na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o priestupku, pretože rozhodnutie o priestupku inej osoby nespôsobuje ukrátenie na právach v jeho právnej sfére.

8. Krajský súd poukázal na to, že jeho závery o absencii priameho dotyku na subjektívnych právach žalobkyne a teda i o neunesení aktívnej žalobnej legitímácie prešli aj kontrolou ústavnosti. Konkrétne

poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3SŽi 10/2009 z 21. apríla 2010, vo vzťahu ku ktorému ÚS SR rozhodoval uznesením sp. zn. IV. ÚS 242/2011 z 9. júna 2011, uznesenie NS SR sp. zn. 6SŽo 434/2009 z 28. septembra 2010, vo vzťahu ku ktorému ÚS SR rozhodoval uznesením sp. zn. I. ÚS 166/2011 zo 9. júna 2011, uznesenie NS SR sp. zn. 5SŽi 2/2011 z 24. februára 2011, vo vzťahu ku ktorému ÚS SR rozhodoval uznesením sp. zn. II. ÚS 259/2011 zo 4. júla 2012, uznesenie NS SR sp. zn. 6SŽi 2/2011 z 30. marca 2011, vo vzťahu ku ktorému ÚS SR rozhodoval uznesením sp. zn. IV. ÚS 228/2011 z 2. júna 2011.

9. Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa kasačnú sťažnosť a žiadala, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie; alternatívne žiadala, aby kasačný súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby jej kasačný súd priznal nárok na náhradu trov konania. Kasačnú sťažnosť odôvodnila tým, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku), rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku), odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h) Správneho súdneho poriadku) a podanie nezákonne odmietol (§ 440 ods. 1 písm. j) Správneho súdneho poriadku).

10. Sťažovateľka uviedla, že v žalobe namietala rozpor rozhodnutia žalovaného so zákonom o priestupkoch a zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií). Podľa jej názoru je rozhodnutie žalovaného formalistické, nezákonné, arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Zároveň namietala, že žalovaný a prvostupňový správny orgán konali v rozpore s ustanovením § 57 zákona o priestupkoch, keď o každom návrhu sťažovateľky na začatie konanie o priestupku podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch bolo vedené samostatné konanie, pričom povinnosťou správneho orgánu bolo viesť spoločné konanie. Uvedeným postupom bola sťažovateľke spôsobená majetková ujma, nakoľko jej bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania v celkovej výške 160 eur, pričom v prípade spoločného konania by správny orgán rozhodol o náhrade trov konania voči sťažovateľke len raz, a to vo výške 16 eur. Z uvedených dôvodov sa sťažovateľka domnieva, že je daná jej aktívna procesná legitímácia pre napadnutie rozhodnutia žalovaného správnou žalobou.

11. Sťažovateľka tiež namietala, že správny súd sa nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré uvádzala v žalobe. Rozhodnutiami žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu boli jej práva priamo dotknuté, a to uloženou povinnosťou o náhrade trov konania, pričom správne orgány nekonali v zmysle § 57 zákona o priestupkoch. Nakoľko zákon o priestupkoch priznával sťažovateľke, ako navrhovateľke v priestupkovom konaní, právo na podanie odvolania v rozsahu vyslovenia viny obvineného z priestupku alebo povinnosti navrhovateľa uhradiť trovy konania, a povinnosti uhradiť trovy konania bola sťažovateľke uložená, má sťažovateľka za to, že v tomto rozsahu je oprávnená domáhať sa preskúmania rozhodnutí žalovaného, čím nezasahuje do práv iných (napr. obvineného).

12. Sťažovateľka poukázala na to, že správne súdnictvo vychádza z čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom ústava umožňuje zákonodarcovi obmedziť možnosti prístupu jednotlivca na súd a zároveň ustanovuje hranice takej možnosti tým, že preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd nesmie byť spod právomoci súdu vylúčené.

13. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd nesprávne postupoval, keď neakceptoval návrh sťažovateľky a nespojil na spoločné konanie skutkovo súvisiace veci, v ktorých sťažovateľka vystupovala ako žalobkyňa.

14. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s názorom krajského súdu vysloveným v napadnutom uznesení. Kasačnú sťažnosť nepovažoval za dôvodnú a navrhol, aby ju kasačný súd zamietol.

15. Ďalší účastník vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za zákonné. Uviedol, že na aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania, ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania napadnutým rozhodnutím, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Zdôraznil, že žiaden subjekt nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby v prospech inej osoby, a rovnako ani na podanie žaloby v jej neprospech. Napadnuté rozhodnutie o priestupku nespôsobuje zmenu právneho postavenia sťažovateľky a preto nemohla byť ukrátená na svojich právach. Pokiaľ išlo o samotné rozhodnutie žalovaného v priestupkovej veci, v ktorej ďalší účastník nebol uznaný vinným, sťažovateľka, ako navrhovateľka v priestupkovej veci, bola v zmysle § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch povinná uhradiť trovy konania. Ďalší účastník navrhol, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietol a priznal ďalšiemu účastníkovi trovy konania.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti sťažovateľky (§ 453 ods. 1 a 2 Správneho súdneho poriadku), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 455 Správneho súdneho poriadku) a po jeho preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

17. V prejednávanej veci je predmetom preskúmania žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy, ktorým bolo zastavené konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám, ktorého sa mal dopustiť rektor Trnavskej univerzity v Trnave nesprístupnením informácií požadovaných sťažovateľkou. Konanie o priestupku bolo na správnom orgáne začaté na návrh sťažovateľky.

18. Úlohou kasačného súdu bolo vo svetle námietok sťažovateľky posúdiť správnosť záverov krajského súdu, ktorý vyslovil, že sťažovateľka (v postavení žalobkyne v konaní pred krajským súdom) nemá aktívnu legitímáciu na podanie žaloby, pretože rozhodnutím o priestupku inej fyzickej osoby nemohla byť sťažovateľka ani potenciálne ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Po oboznámení sa s prejednanou vecou dospel najvyšší súd k záveru, že námietky sťažovateľky nie sú dôvodné a napadnuté uznesenie krajského súdu je v súlade so zákonom.

19. Podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupku sa dopustí aj ten, kto vedome vydá a zverejní nepravdivé, neúplné informácie, kto poruší povinnosť určenú osobitným predpisom, alebo ten, kto vydaním rozhodnutia alebo vydaním príkazu, alebo iným opatrením zapríčini porušenie práva na sprístupnenie informácií.

20. Podľa § 67 ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupky sa prejednávajú z úradnej povinnosti, ak nejde o priestupky, ktoré sa prejednávajú len na návrh (§ 68 ods. 1).

21. Podľa § 68 ods. 1 vety prvej zákona o priestupkoch, priestupky podľa § 42a a § 49 ods. 1 písm. a) sa prejednávajú len na návrh postihnutej osoby alebo jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka (ďalej len "navrhovateľ").

22. Podľa § 72 zákona o priestupkoch, v konaní o priestupku sú účastníkmi konania

a) obvinený z priestupku,

b) poškodený, ak ide o prejednanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom,

c) vlastník veci, ktorá môže byť zhabaná alebo bola zhabaná, a to v časti konania týkajúcej sa zhabania veci,

d) navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 ods. 1.

23. Podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch, správny orgán konanie o priestupku zastaví, ak sa v ňom zistí, že skutok, o ktorom sa koná, sa nestal alebo nie je priestupkom.

24. Podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch, občanovi, ktorý bol uznaný vinným z priestupku, ako aj

navrhovateľovi, ak bolo konanie začaté na jeho návrh zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. a), b), c) alebo j), uloží sa povinnosť uhradiť trovy spojené s prejednaním priestupku. Trovy konania sa uhrádzajú paušálnou sumou, ktorú ustanoví Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takehoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

27. Podľa § 2 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 177 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

29. Podľa § 177 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

30. Podľa § 178 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

31. Podľa § 194 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

32. Podľa § 194 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

33. Podľa § 98 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná zjavne neoprávnenou osobou,

34. Podľa § 461 Správneho súdneho poriadku, kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

35. Súdny prieskum na základe správnej žaloby je nevyhnutne spojený s prepojením dopadu rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy na subjektívne práva žalobcu. Týmto je vymedzený aj účel ochrany, ktorú poskytuje správne súdnictvo pri žalobe vo veciach správneho trestania (rovnako ako pri všeobecnej správnej žalobe) v zmysle § 177 ods. 1 v spojení s § 194 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Ochrany subjektívnych práv sa môžu dovoľávať len tie subjekty, o ktorých práva, právom chránené záujmy a povinnosti ide. Všeobecná správna žaloba fyzickej alebo právnickej osoby slúži na ochranu jej subjektívnych práv spojených so žalovaným rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy. Na aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania, ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím správneho orgánu na svojich právach ukrátený.

36. Účelom čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Právo na prístup k súdnej ochrane však nemá absolútnu povahu. Účastníkom súdneho konania sa môže fyzická či právnická osoba stať po splnení predpokladov ustanovených zákonom. Tieto predpoklady správny súd skúma predovšetkým z procesného hľadiska, najmä či žaloba na začatie konania proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy v správnom súdnictve bola podaná včas, oprávnenou osobou a či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je správny súd oprávnený a povinný preskúmať. Ak správny súd zistí, že žalobu podala neoprávnená osoba, žalobu odmietne.

37. Článok 46 ods. 1 Ústavy SR negarantuje sťažovateľke, ktorá iniciovala priestupkové konanie, možnosť podrobiť administratívne rozhodnutie, vydané v priestupkovom konaní, súdnemu preskúmaniu v rámci správneho súdnictva. Takýto záver vyplýva z konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR.

38. V rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 259/2011 zo 4. júla 2012 Ústavný súd SR vyslovil, že „hoci sťažovateľ bol ako postihnutá osoba a navrhovateľ účastníkom správneho konania, nebol zároveň osobou ukrátenou na právach rozhodnutím vydaným v správnom konaní. Samotné tvrdenie sťažovateľa o nesprávnosti záverov krajského súdu a ich rozpore so zákonom nestačí. Takémuto tvrdeniu musí korešpondovať jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu. V konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku súd poskytuje ochranu len subjektívnym právam žalobcu. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany cudzích práv, alebo aj žiada ochranu svojho práva, aj keď v skutočnosti o jeho právo nejde, žaloba je podaná neoprávnenou osobou. V danom prípade sa v priestupkovom konaní rozhodovalo o obvinení z priestupku a uložení sankcie Ing. J. M. a JUDr. D. R., pričom rozhodnutím o zastavení konania z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom, nemohol byť sťažovateľ ukrátený na svojich právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu sťažovateľa, teda nezasahuje do jeho právnej sféry a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.“

39. K rovnakým záverom Ústavný súd SR dospel napríklad aj v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 143/2012 z 15. marca 2012, ktorým odmietol sťažnosť proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/1/2011 z 31. mája 2011 a v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 242/2011 z 9. júna 2011, ktorým odmietol sťažnosť proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/10/2009 z 21. apríla 2010.

40. Je nespornou skutočnosťou, že sťažovateľka bola ako navrhovateľka účastníčkou priestupkového konania v zmysle ustanovenia § 72 písm. d) v spojení s § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch, pričom v priestupkovom konaní sa rozhodovalo o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám (§ 42a ods. 1 zákona o priestupkoch), ktorého sa mal dopustiť rektor Trnavskej univerzity v Trnave. Rozhodnutie o priestupku v posudzovanej veci sa osobne týkalo iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvnilo právnu pozíciu sťažovateľky, t. j. nezasiahlo do jej právnej sféry a ani nespôsobilo zmenu jej právneho postavenia. Za tohto stavu nemohla byť sťažovateľka podľa názoru Najvyššieho súdu SR osobou oprávnenou na podanie žaloby, pretože žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného o zastavení priestupkového konania vedeného proti inej osobe ako je sťažovateľka nebolo rozhodnutím, ktorým by mohla byť sťažovateľka ukrátená či dotknutá na svojich právach.

41. Pokiaľ ide o výrok o trovách priestupkového konania, najvyšší súd uvádza, že rozhodnutie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou konania o priestupku, pričom z ustanovenia § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch možno vyvodiť, že principiálne sa toto rozhodnutie riadi zásadou úspechu v konaní, resp. závisí od výsledku konania vo veci samej. Výrok rozhodnutia o trovách priestupkového konania je výrokom odvodeným, priamo závislým od výroku rozhodnutia vo veci samej. Je teda zrejmé, že preskúmať zákonosť rozhodnutia o náhrade trov priestupkového konania znamená zároveň preskúmať aj postup a rozhodnutie správneho orgánu vo veci samej. Pokiaľ sťažovateľke, ako navrhovateľke v priestupkovom konaní, neprináleží aktívna procesná legitímácia na preskúmanie rozhodnutia o priestupku, zákonite nemôže mať ani aktívnu procesnú legitímáciu na preskúmanie rozhodnutia o náhrade trov tohto priestupkového konania.

42. Na okraj si v tejto súvislosti najvyšší súd dovoľí citovať z právnych záverov Ústavného súdu SR vyslovených vo vzťahu k náhrade trov súdneho konania, aj keď tieto závery nemožno na prejednávany prípad aplikovať doslovne, nakoľko na rozdiel od trov priestupkového konania (uhrádzaných paušálnou sumou) sa trovy súdneho konania nahrádzajú v rozsiahlejšej miere (odvíjajúc sa od účelne vynaložených zákonom stanovených výdavkov), a preto ich nemožno stotožňovať. Vychádzajúc z uvedeného rozdielu má podľa názoru najvyššieho súdu rozhodnutie o náhrade trov súdneho konania väčší potenciál dotknúť sa účastníka konania ako rozhodnutie o náhrade trov konania o priestupku. V rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 199/2016 z 12. apríla 2016 Ústavný súd SR vyslovil, že „námietky sťažovateľa síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania krajského súdu o trovách konania, čo má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľa nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012 , IV. ÚS 311/2012). Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľa smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t.j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03 , II. ÚS 31/04 , IV. ÚS 45/06 , I. ÚS 156/2010 , IV. ÚS 40/2011).“

43. Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd postupoval správne, keď v konaní najskôr posudzoval, či je sťažovateľka (v postavení žalobkyne pred krajským súdom) osobou aktívne legitimovanou na podanie žaloby v súlade s § 178 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, a to s ohľadom na možné ukrátenie na jej právach a oprávnených záujmoch. Ako vyplýva z už uvedeného, krajský súd dospel k správny právny záverom, že sťažovateľke nemožno priznať postavenie žalobcu v konaní o preskúmanie rozhodnutia o zastavení priestupkového konania vedeného proti inej fyzickej osobe. Z uvedeného dôvodu preto nemožno považovať za dôvodnú ani námietku sťažovateľky, že správny súd sa nevysporiadal so skutočnosťami uvádzanými v žalobe, v ktorej namietala rozpor rozhodnutia žalovaného so zákonom o priestupkoch. V prvom rade musí správny súd skúmať prípustnosť podanej žaloby z hľadiska splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok a až v situácii, keď správny súd ustáli, že žalobu možno vecne prejednať, venuje sa konkrétnym námietkam a dôvodom, v ktorých podľa žaloby spočíva nezákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy.

44. K námietke sťažovateľky, že krajský súd nespojil na spoločné konanie vecí, v ktorých sťažovateľka vystupovala ako žalobkyňa, najvyšší súd uvádza, že krajský súd nepostupoval nezákonne, keď neakceptoval návrh sťažovateľky na spojenie vecí, nakoľko v zmysle § 65 ods. 1 Správneho súdneho poriadku má tento procesný úkon upravujúci vedenie konania fakultatívny charakter, a teda je na zvážení správneho súdu, či spojí na spoločné konanie skutkovo súvisiace vecí, resp. viaceré vecí týkajúce sa tých istých účastníkov konania.

45. Na záver považuje najvyšší súd v prejednávanej veci za potrebné uviesť, že rozhodnutie, ktoré malo relevantný potenciál zasiahnuť do právnej sféry sťažovateľky, bolo rozhodnutie vydané v konaní podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, ktoré predchádzalo konaniu o priestupku. Rozhodnutie o nesprístupnení informácie požadovanej sťažovateľkou sa mohlo dotknúť práv a oprávnených záujmov sťažovateľky, a preto v prípade tohto rozhodnutia bola sťažovateľka aktívne legitimovaná osobu na podanie správnej žaloby a v takto iniciovanom súdnom konaní obhajovať svoje práva.

46. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky sťažovateľky vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 Správneho súdneho poriadku zamietol.

47. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1, § 168 a § 169 Správneho súdneho poriadku tak, že sťažovateľke nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva. Ďalší účastník nemá právo na náhradu trov, nakoľko mu v konaní o kasačnej sťažnosti nebola súdom uložená žiadna povinnosť.

48. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.